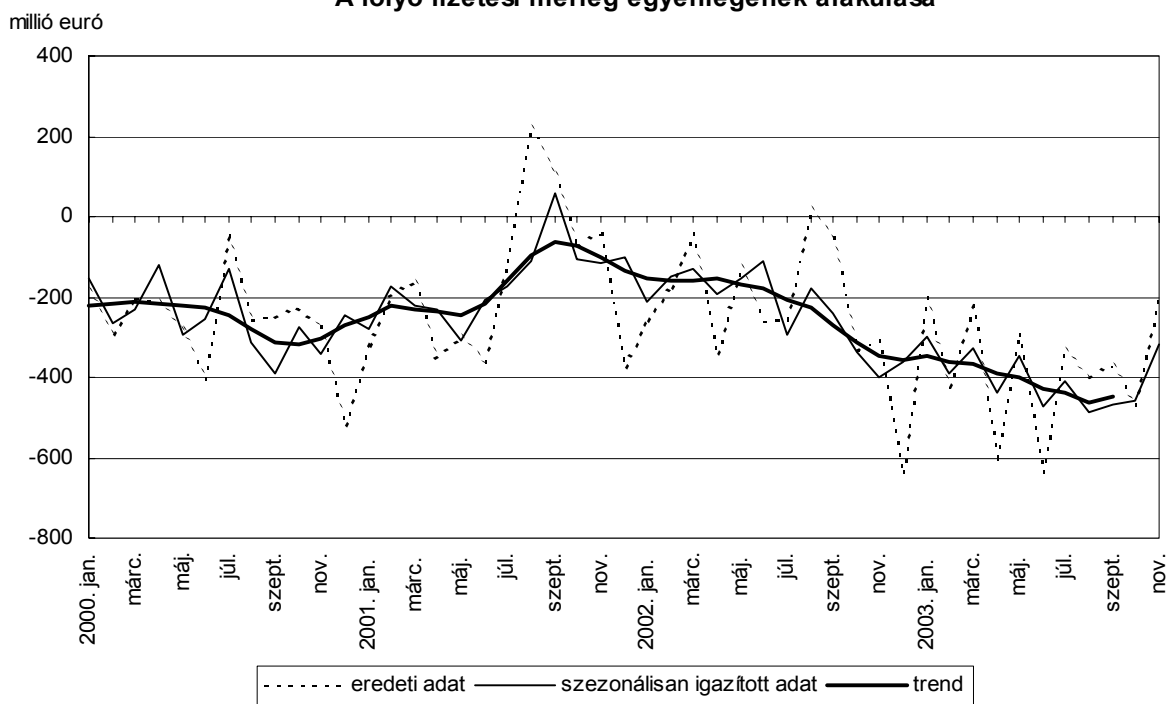

A fizetési mérleg alakulása a 2003. novemberi adatok alapján

2003. novemberben 200 millió euró hiánnyal zárt a folyó fizetési mérleg. A szezonális hatások kiszűrésével számított hiány 141 millió euróval kisebb az előző havinál. Ennek alakulásában elsősorban a reálgazdasági tranzakciók egyenlegének javulása játszott szerepet, mind az áru-, mind pedig a szolgáltatásforgalom már harmadik egymást követő hónapban kedvezőbb képet mutat, mint az előző havi adat. A jövedelem és a transzfermérleg szezonálisan kiigazított egyenlege ugyancsak javult az előző hónaphoz képest. Novemberben a nem adósságeneráló finanszírozáshoz kapcsolódóan 86 millió euró forráskiáramlás történt. Ez lényegében a tulajdonviszonyt megtestesítő portfólió befektetések nettó forráskiáramlása miatt következett be.

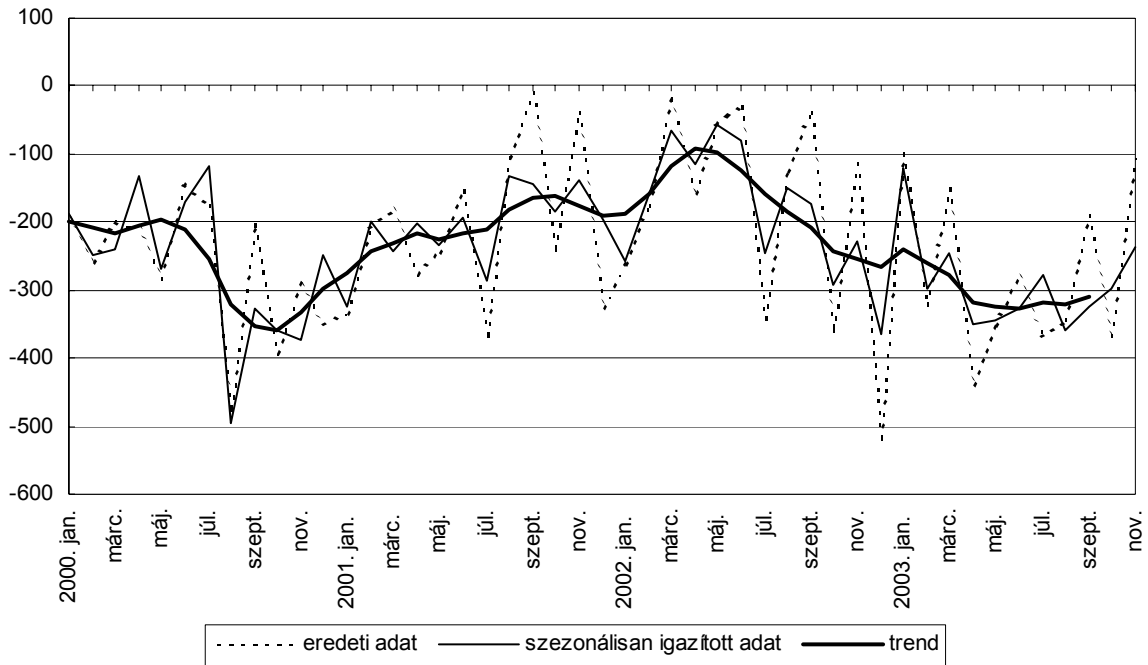
A folyó fizetési mérleg egyenlegének alakulása

2003. novemberben az áruforgalom egyenlegének kiadási többlete 3677 millió euró export és 3786 millió euró import egyenlegeként alakult ki. A hiány a szezonálisan kiigazított adatok alapján 62 millió euróval csökkent az előző hónaphoz képest, míg a tavaly novemberihez viszonyítva lényegében nem változott. Az év tizenegyedik hónapjában mind az export, mind az import értéke növekedett az előző hónaphoz képest.

millió euró

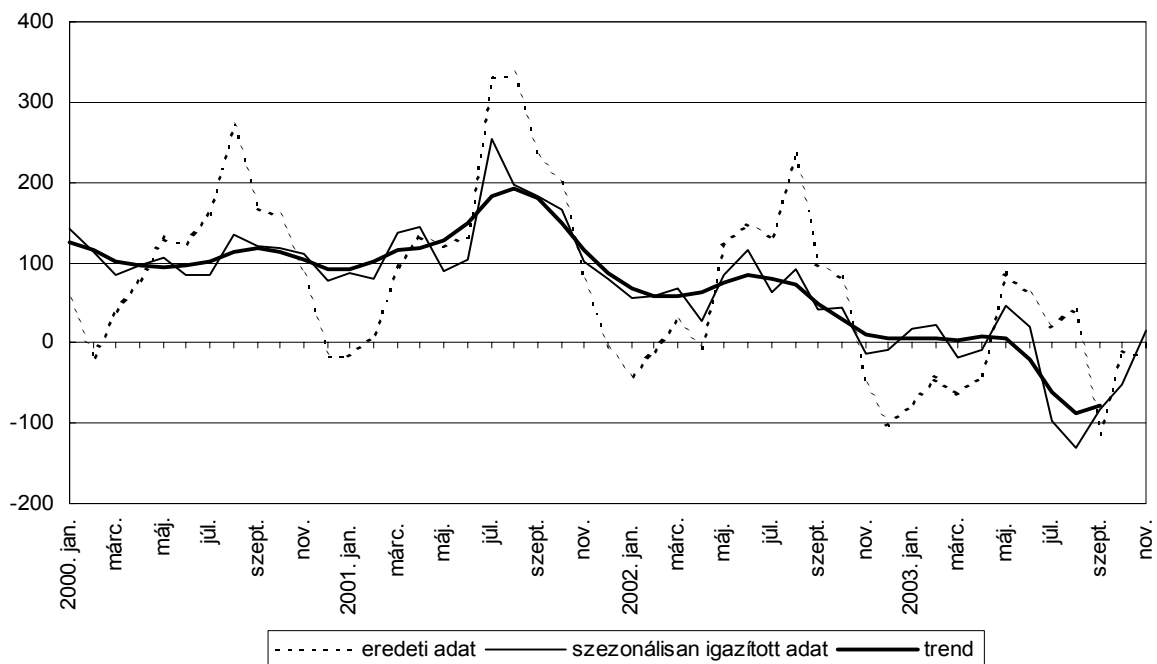
Az áruforgalmi mérleg egyenlegének alakulása

Novemberben a szezonálisan kiigazított adatok alapján továbbra is csökkent a szolgáltatások deficitje az előző három hónaphoz képest. A szolgáltatások mindkét részmérlegének javult az egyenlege, az idegenforgalmon kívüli szolgáltatások hiánya csökkent, illetve kisebb kiadások mellett az idegenforgalmi többlet növekedett.

A szolgáltatások egyenlegének alakulása

millió euró

A kiigazított adatok alapján novemberben a tőkebefektetésekhez kapcsolódó jövedelemáramláson belül mind a profitjellegű nettó kifizetések, mind pedig az adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó nettó kamatkiadások kis mértékben csökkentek az előző hónaphoz viszonyítva.

A viszonzatlan folyó átutalások egyenlege novemberben 21 millió euró bevételi többlettel zárt.

Novemberben a nem adóssággeneráló finanszírozás formájában megjelenő tőkemozgások egyenlege 86 millió euró forráskiáramlást mutatott, ami lényegében a tulajdonviszonyt megtestesítő portfólió befektetések 114 millió euró nettó forráskiáramlása miatt következett be. A pénzben, tulajdonosi részesedés formájában megvalósuló közvetlen tőkebefektetések 29 millió eurós értéke a magyar befektetők 15 millió euró külföldre irányuló és a külföldi befektetők 44 millió euró, Magyarországra irányuló tőkebefektetésének eredményeként alakult ki.

2003. november végén a jegybanki tartalékok értéke 10,5 milliárd euró volt.

A folyó fizetési mérleg alakulása

Millió euró

	2002				2003			
	szept.	okt.	nov.	jan-nov.	szept.	okt.	nov.	jan-nov.
1. Áruk, egyenleg	-38	-360	-115	-1684	-189	-368	-109	-3026
1.1. Export	3242	3355	3376	34150	3511	3516	3677	34570
1.2. Import	3280	3715	3490	35835	3700	3884	3786	37596
2. Szolgáltatások és jövedelmek, egyenleg	-53	-13	-222	-886	-235	-132	-112	-1603
2.1. Szolgáltatások*, egyenleg	99	83	-51	737	-114	-10	-16	-156
2.1.1. Export	707	756	572	7558	864	775	777	7838
2.1.2. Import	608	673	624	6820	978	784	793	7994
2.2. Jövedelmek, egyenleg	-151	-96	-171	-1624	-121	-122	-96	-1447
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-93	-65	-89	-746	-52	-121	-69	-779
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-66	-46	-88	-1015	-80	-18	-37	-791
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	8	15	7	137	11	16	10	123
3. Viszonyatlan folyó átutalások, egyenleg	38	39	28	437	55	31	21	482
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-53	-334	-309	-2134	-369	-469	-200	-4147
5. Nem adósságeneráló finanszírozás, egyenleg	-6	24	-8	830	114	-576	-86	70
5.1. Részvény és egyéb tulajdonosi részesedés, egyenleg	39	77	40	1000	50	-583	29	-225
5.1.1. Külföldön, egyenleg	-31	-15	-7	-162	3	-714	-15	-1250
5.1.2. Magyarországon, egyenleg	71	92	46	1163	47	132	44	1025
5.2. Portfólió befektetések, tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok, egyenleg	-45	-53	-47	-170	64	7	-114	295

*- ebből: Idegenforgalom, egyenleg	146	147	72	1550	114	110	92	1159
bevétel	320	309	212	3227	290	276	209	2786
kiadás	174	162	140	1677	176	166	117	1627

N.B.: Kerekítés miatt az összesen adatokban eltérés lehet

A folyó fizetési mérleg alakulása (szezonálisan kiigazított adatok) ^{a)}

Millió euró

	2003										
	jan.	febr.	már.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szept.	okt.	nov.
1. Áruk, egyenleg	-120	-299	-245	-349	-346	-326	-278	-359	-323	-299	-237
1.1. Export	3041	3022	3076	3047	3031	3036	3075	3170	3245	3238	3302
1.2. Import	3278	3273	3310	3359	3423	3279	3378	3598	3596	3547	3679
2. Szolgáltatások és jövedelmek											
2.1. Szolgáltatások											
2.1.1. Idegenforgalom, egyenleg	148	111	107	103	103	177	52	41	76	84	108
bevétel	300	250	242	257	251	293	221	194	236	244	245
kiadás	141	139	133	152	145	134	162	146	161	160	132
2.1.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	-137	-81	-123	-123	-68	-142	-132	-167	-154	-138	-102
bevétel	446	386	464	433	448	392	457	443	489	478	597
kiadás	544	519	563	551	548	565	594	605	630	624	654
2.2. Jövedelmek											
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-68	-74	-62	-67	-61	-71	-59	-66	-62	-72	-64
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-80	-74	-77	-60	-41	-95	-74	-87	-64	-77	-75
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	9	9	6	11	12	12	9	11	15	16	15
3. Viszonyatlan folyó átutalások, egyenleg	44	32	50	57	71	41	44	36	55	31	21
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-299	-392	-330	-438	-346	-473	-409	-488	-466	-458	-317

A folyó fizetési mérleg alakulása (szezonálisan kiigazított adatok) ^{a)}

Millió euró

	2002											
	jan.	febr.	már.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szep.	okt.	nov.	dec.
1. Aruk, egyenleg	-258	-159	-67	-115	-56	-80	-246	-150	-174	-291	-229	-364
1.1. Export	2970	3091	3143	3187	3134	3107	3014	3070	3126	3057	2943	2902
1.2. Import	3259	3319	3201	3290	3161	3257	3187	3177	3326	3364	3279	3187
2. Szolgáltatások és jövedelmek												
2.1. Szolgáltatások												
2.1.1. Idegenforgalom, egyenleg	188	162	139	157	167	148	155	125	107	121	89	121
bevétel	309	321	307	303	309	274	305	257	265	277	247	276
kiadás	170	165	165	147	138	140	146	129	159	156	158	155
2.1.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	-86	-94	-79	-125	-90	-28	-88	-24	-58	-83	-114	-127
bevétel	391	383	368	337	348	462	413	411	390	430	374	459
kiadás	462	481	446	484	466	477	487	467	479	504	492	538
2.2. Jövedelmek												
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-60	-55	-64	-65	-70	-65	-65	-66	-73	-62	-67	-60
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-80	-79	-105	-81	-109	-85	-96	-104	-66	-77	-113	-77
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	14	13	12	15	15	14	7	11	12	15	11	14
3. Viszonytalan folyó átutalások, egyenleg	73	19	53	34	36	31	43	42	38	39	28	39
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-212	-149	-128	-193	-156	-112	-295	-177	-242	-337	-398	-361

* * * * *

Tájékoztatásul közöljük, hogy 2003. november hónapban az euró átlagos árfolyama 259,41 a dollár átlagos árfolyama 221,68 forint volt.

Fizetési mérleg adatokat legközelebb decemberről, 2004. február 12-én hozzuk nyilvánosságra. Az újrabefektetett jövedelmeket is tartalmazó fizetési mérleg adatokat először 2004 március 31-én publikáljuk (1995-2003 évekre havi és negyedéves bontásban). A Monetáris Tanács 2003. december 15-ei határozata értelmében Magyarország EU csatlakozása után megváltozik a fizetési mérleg közzétételi és adatfelülvizsgálati politikája. Ennek részletes leírása megtalálható a "Sajtóközlemény a fizetési mérleg statisztika módszertanának illetve közlési és adatfelülvizsgálati rendjének változásáról" cím alatt (http://www.mnb.hu/dokumentumok/sajtokozl0105_hu.pdf)

* * * * *

a) Módszertani megjegyzések a szezonálisan kiigazított adatokhoz:

A folyó fizetési mérleg összetevőire elvégzendő szezonális kiigazítás 2003 folyamán az alábbi módszerrel történik:

- 1) A folyó fizetési mérleg összetevőinek szezonális kiigazítása az Eurostat ajánlásaival összhangban a Demetra interface-n belül a SEATS TRAMO software-rel történik.
- 2) Az *ünnepnapok* hatását a magyarországi ünnepnapokra elkészített beépített változó segítségével, a *munkanaphatást* pedig két regresszós változó felhasználásával szűrjük ki.
- 3) A *kiugró értékek* azonosítása az alapbeállítás szerint történik, mind a három outlier- típus azonosítását megengedve.
- 4) Az adatok egységessé tartalommal 1995-től állnak rendelkezésre, ezért az idősorokat ettől az évtől igazítjuk. A revízió csökkentése érdekében egy éven keresztül ugyanazt a modellbeállítást alkalmazzuk. A megjelenő publikációkban a program által számolt trend helyett a szimmetrikusan a centrumtól távolodva csökkenő súlyú öthavi ($Y_t = 1/9 * X_{t-2} + 2/9 * X_{t-1} + 3/9 * X_t + 2/9 * X_{t+1} + 1/9 * X_{t+2}$) mozgóátlagot szerepeltetjük.
- 5) Az egyenlegekre nézve direkt kiigazítást alkalmazunk, ami annyit jelent, hogy az eredeti adatokból képzett egyenleg sorokra közvetlenül végezzük el a szezonális kiigazítást. Ebből következően az összetevők szezonálisan kiigazított adataiból nem állítható elő az egyenleg szezonálisan kiigazított adata.

Módszertani megjegyzések a publikációhoz, táblázatokhoz:

- 1) A szektorok és alszektorok neve után szereplő kód (pl. S.121) a nemzetközi gyakorlatban általánosan használt osztályozás megfelelő csoportjára utal. Az egyes szektorok tartalmi leírása az MNB honlapján a Pénzügyi adatok/Statisztika címszó alatt „Az új statisztikai szektorbontás 2001 júniusától” található (www.mnb.hu).

Budapest, 2004. január 13.
BANK

MAGYAR NEMZETI
STATISZTIKAI FŐOSZTÁLY